

9. april 2025 kl. 05.00

Debat

Foreninger: Danmark forsømmer den tekniske kulturarv

Danmarks velfærdshistorie hænger sammen med teknologiske fremskridt, men vi mangler en national handlingsplan til bevarelse af den tekniske kulturarv, skriver formænd og medlemmer fra fire tekniske kulturforeninger.



Danmark har hårdt brug for flere teknikere i fremtiden. Tekniske museer kan inspirere til den faglærte karriere, skriver Michael Deichmann, Ole Lauridsen, Steen Rode-Møller og Frederik Madsen.

Foto: Søren Bidstrup/Ritzau Scanpix

Michael Deichmann, Ole Lauridsen m.fl.

Se faktaboksen for alle afsendere

Dette indlæg er alene udtryk for skribentens egen holdning. Alle indlæg hos Altinget skal overholde de presseetiske regler.

Danmarks velfærdshistorie hænger sammen med de teknologiske fremskridt, der er taget i århundreder og som har banet vejen for dansk design og store industrivirksomheder.

Tænk på vores fyrtårne i dansk erhvervsliv som Grundfos, Novo Nordisk og B&O. Alle er virksomheder, der er sprunget ud af de fremskridt, der er sket med opfindelser og re-design af pumper, højttaleren og maskinerne, som får det hele til at løbe rundt.

Desværre er den tekniske kulturarv og de artefakter, der dannede grundlaget for store danske erhvervssucceser, ikke kortlagt. De er i mange tilfælde i fare for at forsvinde, fordi de håndteres og formidles af enten frivillige foreninger eller virksomhedsmuseer.

Vi har i Danmark museer, der skal tage hånd om den tekniske kulturarv. Men flere af dem er lukningstruede og andre er så pressede på økonomien, at det går ud over håndteringen af de historiske artefakter.

Desuden råder langt de fleste kulturhistoriske museer i større eller mindre grad over genstande, der hører under den tekniske kulturarv.

Frivillige passer på dansk kulturarv

En meget stor del af bevarings- og formidlingsarbejdet med den tekniske kulturarv i Danmark varetages af diverse foreninger.

Eksempelvis Sporvejsmuseet, Danmarks Flymuseum i Stauning, en mængde private bil- og motormuseer, tog- og veteranjernbaneklubber, hærhistoriske foreninger samt en række mindre private specialsamlinger, som eksempelvis Ringsted Radio Museum og Damptrømlklubben.



Det frivillige bevarings- og formidlingsarbejde drives imidlertid i hovedsagen uden koordinering, uden samfundsmæssig sammenhæng og uden museal forankring.

Michael Deichmann, Ole Lauridsen, Steen Rode-Møller og Frederik Madsen

Det frivillige bevarings- og formidlingsarbejde drives imidlertid i hovedsagen uden koordinering, uden samfundsmæssig sammenhæng og uden museal forankring.

Den tekniske kulturarv varetages desuden af nogle af vores store virksomheder, som har lavet deres egne museer – ofte med fagansatte museumsfolk.

Det er en stor gevinst for vores tekniske kulturarv.

Ved salg af virksomhederne eller store omstruktureringer har vi desværre set, at nogle virksomhedsmuseer delvist er faldet fra hinanden, fordi det museale arbejde er foregået uden forbindelse med den øvrige museumsverden.

Det er et selvstændigt problem, at der ikke findes vejledning eller regler for bevaring og formidling af tekniske indretninger og transportmidler, hvilket eksempelvis har som konsekvens, at Nationalmuseets samling af bevaringsværdige sejlene skibe er udskilt som rekvisitter - ellers kan de ikke bevares.

Fremtiden hungre efter faglærte

Vi ved alle, at vores kultur binder vores land sammen. Og at vores kulturarv lader os forstå, hvor fremskridtene er kommet fra.

Det er med til at starte samtaler og inspirere unge mennesker til at vælge deres vej i livet. Netop det tekniske område med biler, pumper, grej, teknik og lignende kan spille en rolle, når vi skal inspirere unge til at vælge deres vej i livet.

Afsendere

- Michael Deichmann, bestyrelsesmedlem, HITEK
- Ole Lauridsen, formand, Teknisk Museums Venner
- Steen Rode-Møller, formand, Motorhistorisk Samråd
- Frederik Madsen, formand, Zone-Redningskorpsets Venner

Vi har hårdt brug for flere teknikere i fremtiden. Faglærte, der kan skrue, hamre, banke og bruge både hovedet og hænderne på samme tid.

Vi skal sikre, at langt flere får mulighed for at se og lære om vores tekniske kulturarv. Så vi kan sikre, at de teknologiske fremskridt kan fortsætte langt ud i fremtiden af nye generationer, der overtager faklen fra de forrige generationer.

De tekniske fremskridt har lagt grunden for nogle af de bedste og største historier i Danmark. Dem skal vi bevare og minde os selv og hinanden om.

Derfor er vi en række foreninger, der har foreslået kulturminister Jakob Engel-Schmidt (M), at han skal nedsætte en arbejdsgruppe, som skal kortlægge indsatsen for bevarelse af den tekniske kulturarv:

- En beskrivelse af, hvad der skal forstås ved dansk teknisk kulturarv og på den nuværende og fremtidige betydning heraf.
- En kortlægning af hvilke offentlige, private og frivillige initiativer, der lige nu pågår for at sikre den tekniske kulturarv.
- En kortlægning af forskningsindsatsen på området.
- En vurdering af i hvilket omfang den tekniske kulturarv i forsvarlig grad samlet set er sikret for eftertiden, herunder i hvilket omfang de nuværende statslige og private midler der ofres på området anvendes tilstrækkeligt effektivt.

På baggrund af undersøgelsen skal arbejdsgruppen komme med forslag til en national handlingsplan for den fremtidige sikring og bevarelse af den tekniske kulturarv, herunder hvordan området fremover kan organiseres, finansieres og varetages i samspil mellem statsanerkendte museer, forskningsinstitutionerne, industrien og frivillige foreninger.

Som medlemmer af gruppen kan udpeges repræsentanter for museumsverden, forskningsinstitutionerne, industrien, fagbevægelsen og det frivillige område.



Vi tror på politik

Få daglige nyheder fra Danmarks største politiske redaktion

E-mail

Tilmeld dig



Ja tak, jeg ønsker at modtage nyhedsbreve fra Altinget. I må gerne invitere mig til livearrangementer og sende mig tilbud om netværk, konferencer, nyhedsbreve eller lignende fra Altinget og Altinget-koncernen via e-mail og telefon. Jeg kan til enhver tid trække samtykket tilbage. Mine personoplysninger bliver behandlet i overensstemmelse med vores privatlivspolitik.

NYESTE JOB



mandagmorgen

